

Pagëzimi

Misteri i pagëzimit është një nga shtatë misteret e Kishës së Shenjtë Orthodhokse. Gjatë këtij riti të lashtë një fëmijë i Zotit (i rritur, apo foshnjë) ndriçohet ose lind përsëri, por kësaj here në mënyrë shpirtërore në Familjen e Krishtit. Gjithashtu, ai është larë mistikisht prej mëkatit dhe merr një jetë të re hiri. Pagëzimi është dorëzimi shpirtëror te Krishti, Drita e botës (Joani 1:9)

Cdo pagëzim është një besëlidhje, është një dhiatë ndërmjet Zotit dhe njeriut. Zoti premtan të jetë Ati ynë dhe ne premtojmë të jemi bijtë e tij. Edhe në të kaluarën Perëndia ka bërë Dhiatë me Noen, Abrahamin, Moisiun dhe me të tjerë. Nëpërmjet pagëzimit Zoti afrohet dhe dëshiron të bëjë një besëlidhje me çdo person që vjen në botë. Pagëzimi kërkon një përgjigje personale nga i pagëzuarit i rritur dhe nga foshnja, kur ai të rritet. Ai nuk është një ritual magjik, që hap automatikisht dyert e qiellit. Pa një pranim personal pagëzimi mbetet vetëm një “formë”, një rit pa kuptim. Hiri që Perëndia dhuron gjatë misterit duhet ta gjejë të hapur zemrën e besimtarit, që të mund të hyjë e të japë fryte. E theksojmë përsëri, që Hiri i Perëndisë nuk i bën dhunë vullnetit të lirë të njeriut; varet nga ne ta pranojmë apo ta refuzojmë atë dhuratë. Si qenie të lira, ne jemi të përgjegjshëm për veprimet tona dhe për këtë arsye ne do të gjykohe mi.

Kisha Orthodhokse praktikon pagëzimin e foshnjave pa pritje moshën e arsyetimit si një shenjë të dashurisë së Perëndisë ndaj njeriut qysh prej lindjes së tij. Etërit e Kishës këmbëngulin për pagëzimin e foshnjave. Shën Grigor Teologu duke u drejtuar nënave të krishtera thotë: “A keni një fëmijë? Mos i lini kohë dëmit të rritet. Le të shenjtërohet ai që në foshnjëri dhe qysh nga fëmijëria t’i kushtohet Frymës. Apo mos i trembeni vullës nga shkak i dobësisë së natyrës si ata zemërdobët dhe besëpakt? Por Ana, madje edhe para se të lindte Samueli, ia premtoi atë Zotit dhe menjëherë mbas lindjes e përkushtoi atë dhe e rriti për rrobën e shenjtë, pa patur frikë nga dobësia njerëzore, por duke besuar Perëndinë.” Të pretendosh që dikush duhet të arrijë moshën e pjekurisë dhe të arsyetimit, dhe fillimisht të besojë para se të pagëzohet (siç arsyetojnë shumë grupe protestante), do të thotë të bësh Hirin e Perëndisë, në një farë mënyre, të varur nga inteligjenca e njeriut. Këtu duhet të theksojmë që nunët kanë një përgjegjësi të madhe para Perëndisë. Nunësia nuk duhet të merret me mendjelehtësi. Cdo nun do përgjigjet para “gjykatores së trembshme të Krishtit” për humbjen e shpirtit të të pagëzuarit nga shkak i indiferencës apo neglizhencës së nunit.

Shpjegimi i Misterit – Veprimet e shumta të kryera gjatë misterit të pagëzimit në Kishën Orthodhokse nuk janë forma të zbrazura pa kuptim. Krishtërimi është jetë. Cdo veprim në misterin e pagëzimit shpreh se çfarë po bën aktualisht Krishti nëpërmjet këtij misterit.

Shenja e Kryqit – Prifti bën shenjen e kryqit mbi trupin e atij që po pagëzohet. Kjo përsëritet disa herë gjatë misterit. Kryqi është shenjë e fitores dhe që u jep arratinë demonëve. Në të kaluarën skllëverve u vihej një shenjë, siç edhe bagëtive sot, për të treguar kujt i përkasin. Shenja e kryqit tregon që ne i përkasim Krishtit.

Vënia e emrit – Qysh nga momenti që fëmijë vjen në Kishë, vihet theksi në individualitetin e tij. I jepet një emër nga i cili ai dallohet nga fëmijët e tjerë të Zotit. Kjo shpreh besimin tonë që fëmija ka dinjitetin e tij personal para Zotit dhe Kishës.

Krishtërimi është për unitet dhe jo për uniformitet. Kisha nuk është një grumbull qeniesh anonime, një turmë, por një bashkim i individëve të lirë, pa dëmtuar personalitetin e askujt. Cdo njeri është një individualitet i papërsëritshëm. Perëndia nuk bën kopje, as ka krijuar robotë, por persona, të cilët kanë individualitetin e tyre dhe vullnetin e tyre të lirë për një dialog personal apo kolektiv me Perëndinë.

Kazani i Pagëzimit – Është “Barku Hyjnor” nga i cili ne rilindim shpirtërisht si fëmijë të Perëndisë. Gjithashtu, simbolizon dhe tipifikon arkën e Noes, dashurinë, faljen dhe pajtimin e Zotit me njeriun, duke i dhuruar shpëtimin nëpërmjet Isu Krishtit.

Nuni – Është personi, i cili nëpërmjet veprimit të Shpirtit të Shenjtë bëhet “At Shpirtëror”, sepse Shpirti është mbi mishin. Kështu nunët bëhen më të afërt me fëmijën e pagëzuar sesa prindërit e tij natyralë. Nunët në pagëzim bëhen garantë tek Krishti që fëmija do të rritet dhe edukohet në besimin e Krishterë Orthodhoks. Për këtë ata janë përgjegjës para Perëndisë. Kisha preferon një nun dhe një nune për çdo shpirt të pagëzuar. Por, megjithatë, edhe një nun orthodhoks është mjaft për një djalë, dhe një nune orthodhokse për një vajzë.

Egzorcizmat – Lutjet e para janë një formë e shkurtër, por e veçantë egzorcizmash, bërë “për të përzënë çdo frymë të ligë dhe të ndyrë që fshihet dhe ka bërë fole” në zemrën e atij që do të pagëzohet. Pastaj, duke u kthyer me fytyrë nga “Perëndimi”, që përfaqëson errëzimin, injorancën dhe të keqen, nuni mohon Satanain, princin e errësirës “dhe gjithë ëngjëjt e tij, dhe gjithë veprat e tij, dhe gjithë shërbimet e tij, dhe gjithë krenarinë e tij!”

Bashkimi me Krishtin – Mbas mohimit të Satanait të gjithë kthehen me fytyrë nga “Lindja”, burimi i dritës, diturisë dhe mirësisë dhe nuni pohon publikisht bashkimin e tij me Krishtin, Diellin tonë të Dritës dhe Diturisë, i cili vjen tek ne nga “Lindja e të Lartave”!

Besorja – Mbas pohimit të bashkimit me Krishtin thuhet Besorja, si simbol i besës për të krishterët orthodhoksë. Duke thënë nuni Besoren rrëfen besën e vërtetë në Zotin Krisht.

Heqja e rrobave – Nga të gjithë krijesat e Zotit, vetëm njeriu vesh rroba, si shenjë e natyrës së tij të rënë dhe mëkatore. Prandaj heqja e rrobave të katikumenit (atij që do të pranohet në familjen e Krishtit) është simbol i zhveshjes së njeriut të vjetër (Adamit) dhe jetës së tij mëkatore (Rom. 6:4,6), si dhe heqjes së fletëve të fikut (Gjen. 3:7), është simbol i heqjes së petkut tonë të mjerimit dhe përgatitjes për t’u veshur me petkun e lavdisë (Gjen. 2:25).

Lyerja me Vajin e Shenjtë – Vaji i Shenjtë është vaj ulliri i pastër e i bekuar dhe është përdorur kryesisht në lidhje me shërimin Hyjnor dhe me Shenjtërimin. Është shenja e dukshme e hirit dhe shërimit të trupit dhe shpirtit; restaurimi i shëndetit dhe falja e mëkateve (Mark. 6:13, 16:18; Jakovi 5:4). Ky vaj gëzimi është dhurata e Shpirtit të Shenjtë dhe simbolizon mëshirën e Perëndisë. “Ju jeni lyer nga Shenjti dhe i dini të gjitha... të lyerit që morrët nga Ai mbetet ndër ju! (Joani 2:20, 27)”

Uji i shenjtë ose Uji i Bekuar – Nga Uji i Bekuar vijnë shumë të mira. Uji i pagëzimit është ujë i pastër, i bekuar dhe që përdoret kryesisht për qëllim bekimi, pastrimi, shëndeti dhe shenjtërimi. Ata që zhyten në Ujin e Shenjtëruar me besë fitojnë pastrimin dhe shenjtërimin e shpirtit dhe trupit, shërim nga vuajtja, faljen e mëkateve dhe çdo gjë që duhet për shpëtimin dhe jetën e pasosur. Nëse njeriu nuk lind prej uji dhe prej Fryme, ai s’mund të hyjë në Mbretërinë e Perëndisë! (Joani 3:5)

Zhytja e Trihershme – Zhytja konsiderohet nga Kisha një porosi e vetë Krishtit. Bëhet tri herë (1) “Në emër të Atit, (2) të Birit, (3) dhe të Shpirtit të Shenjtë!” (Mat. 28:19) Zhytja

e trefishtë simbolizon varrimin e treditshëm të Krishtit dhe, ashtu si Krishti u ngjall nga të vdekurit, ashtu edhe i porsapagëzuari ngjallet në jetën e re. (Rom. 6:4,11)

Misteri i Mirosjes së Shenjtë – Është forma më e lartë e vërtetimit për atë që është pranuar në Besimin e Krishterë Orthodhoks. Personi i porsapagëzuar lyhet me Miron e Shenjtë (Nje përzierje vaj ulliri me erëra dhe parfume)... e cila është “Vula e Dhuratës së Shpirtit të Shenjtë”. Në thirrje prifti lyen me miro personin që po miroset dhe nunët përgjigjen “Vula”!

Qethja – Mbas Mirosjes prifti pret tri tufa të vogla flokësh nga koka e porsa të pagëzuarit, si shenjë e mirënjohjes për bekimet e bollshme që janë marrë nëpërmjet Misterit të Pagëzimit. Mirosja dhe Kungata e Shenjtë janë shenja dhurate dhe sakrifice për jetën e re në Krishtin, që sapo ka filluar.

Veshja e re – Që tradicionalisht është gjithmonë e bardhë dhe që shpreh pastërtinë e shpirtit të personit të porsapagëzuar, simbolizon jetën e re dhe të panjollshme që merret nëpërmjet pagëzimit. Është një zakon i lashtë i cili shpreh transformimin e madh të atyre shpirtave që janë veshur me Krishtin: “Sa u pagëzuar me Krishtin, me Krishtin u veshët” (Gal. 3:26-27). Kungimi është marrja e Trupit të vërtetë dhe të panjollshëm dhe Gjakut të çmuar të Krishtit në formën e bukës dhe verës. I porsapagëzuarit dhe i porsamirosuri merr kungimin e tij të parë dhe prej kësaj kohe bëhet një antëtar i plotë i Kishës së Shenjtë Orthodhokse dhe është një me Krishtin, dhe nëpërmjet Krishtit është bërë pjesëmarrës në jetën e pasosur. Është zakon që nunët e sjellin fëmijën e pagëzuar në Meshën Hyjnore për tre të Diela radhazi mbas pagëzimit për të marre Kungimin e Shenjtë.

Qirinjtë – Simbolizojnë Dritën e përjetshme të Krishtit dhe i kujtojnë të porsapagëzuarit që duke filluar prej tani ai duhet të përpiqet të shkëlqejë në virtyt dhe pastërti me vepra të mira. Qirinjtë e ndezur tregojnë besën tonë në ndriçimin që ajo bën nëpërmjet këtij Misteri në shpirtin e të porsapagëzuarit. Pra personi i pagëzuar bëhet fëmijë i dritës... duke kaluar nga errësira në dritë (Thes. 5:5).

Procesioni rreth Altarit – Nunët dhe i porsapagëzuarit duke mbajtur qirinjtë ndezur në duar vijnë rrotull altarit tri herë, në nderim të Shën Trinisë. Për më tepër, ky procesion paraqet ecjen e të porsapagëzuarit me Krishtin: për të treguar që fjalët dhe Rruga e jetës së Krishtit do të jenë udhërrëfytes për jetën e përditshme.

Leximet nga Shkrimi i Shenjtë – Leximi nga Apostulli është letra e Shën Pavlit dërguar Rom. 6:3-11, ku shpjegohet në mënyrë të qartë dhe të saktë kuptimi i Pagëzimit në dritën e Krishtit të Ngjallur. Leximi i Ungjillit nga Mat. 28:16-21, i cili lidh autoritetin që i është dhënë Isuit “në qiell e në dhe”, me urdhërin e madh të Krishtit dhënë nxënësve të tij. Në këtë urdhër Krishti vetë ka diktuar formulën për pagëzim: “Në emër të Atit, të Birit dhe të Shpirtit të Shenjtë”.

Dhiakon Joan Pelushi